Jüdische Pester Zeitung.

יודישע פעסטער צייטונג

רעדאקציע בלאטע ערשיינט
דרייטאגליך וואכענטליך
פרענומעראציאנס־פרייז אויף פאסט
אויף קאסטע
פיר עסטערייך־אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליעהריג 2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיר׳ם אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליעהריג 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מען
יעדען טאג
פרענומעראנדא
אונד דער פרענומעראציאנס־פרייס
כיינענס מיט דעם פאסטאנג דעם
רעכטען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נומ. 29
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראציאנס־
געלדער צו זענדען בעליעבט.

Nr. 115, פינפצעהנטער יאהרגאנג. פעסט, מאנטאג כב אלול התרמ״ג. Pest, den 24. September 1883.

טיסא אונד קאשוטה.

דיא טיס־רעדע, ויעלבע טיסא אין גראסאר־דיין נעראלטען, האט אין אללען פרייזונגען קריי־זען אינען גוטען אינרוק נעמאכט. אללע ליבע־דאלען צישונגען בעשפאבען דיעזעלבע זעהר לא־בענע. דער בעריהמטע אונגאריש שרייפשטעל־לער פראנץ פילסקי שרייבט דיעסבעצי: „איר זע־הען מיט נעוועטהוהנג, דאס טיסא אין הינזיכט דעם אנט־סעמטסמוס זיינען ליבעראלען אינבעריף־נג־גען גיכט אונטרייא נעיאהרען, דאס עי דיעזע אנ־נעלעגענהייט אלס דיא רעכ עיכע דער נאציאן אנ־זעהן אונד רידזיבטאלא אלל אנג פערדאמטמט, ויעלבע דיא שמאבאללע יודענהעצע הערויפבע־שיאהרען. איר זינד אהנבאבר פיר זיינג יואר־טע, ויעלבע עם האפפענטליך פערזינערען ווערדען, דאס זולבסט מיניסטעריאל־בעאמטע אפפען אינ־רען יודענהאס צוי שיא טיאנען אונד דאס דיא קאטשאפט־בעאמטען אללע מיאיאללע צו פע־טישען אונד צו ענטשולדיגען זוכען. — אים דער רעכע דעם מיניסטער־פרעזידענטען קאנגען וויר איך דאס פראאכטען דער נעכפטען אראנגע אים דיספאצע עריזהען. דיא רעגירונג וויהר זיך דא אן הינזיכט דעם אנט־סעמטסמוס אפפען אינד שארף אישיפ־עכטן, דאנן עם ווערדען יואהרשיינ־ליך אן דיעזער אנגעלעגענהיט איניגע אינטער־פעללאציאנען אן דיא רעגירונג נערכטפע ווע־דען. דאנן ווירד דא דאס נעזוטפין אבער דיא אינ־פירונג דער עיכען צוישפען כריסטען אינד ווירען אן דיא מאגיפ־אדרונג נעלאנגען — אונד דאנן ווירד עם ווידער צו אינער יודען־דעבאטע קאמטען.

זא שרייבט פילסקי אבער טיאס רעדע. זין דאס זיך איך דיעזער טאנץ דער בערוהמטע קא־שוטה נעגען דען אנט־סעמטסמוס גמאכטרט. דער יודישע רייסבאנס־דעפוטירטע, ערנסט מעוע, בעזוכטע אבע דער רעדען קאשוטה אין טירין אונד וואהרדע דא זעהר פרייונלוך עפפאנגען. — קאשוטה שפראך מיט מעוע דרייא שטונדען הונ־דערט אכער דיעזע אנט־סעמטישע אנגעלעגע־הייט. — קאשוטה זאגטע:

„איך האלטע דיא אנט־סעמטישע בעזיהונג פיר אין עניטשידענעם אינזליכ זאיהאל פיר דען אינגארישען שטאאט, אלס איך פיר דיא אינגאר־שע נאציאן, דאך האפפע איך, דאס דער נעזונדע בירגער־זינן דער אינגארן באלד צור אינזיכט גע־לאנגן, אונד דיעזעם טרייבען ניכט לענגער הילדען ווערדע, ווייל עם צום אינגעדולבען שארפן אינזע־רעם נושען רושפע אונד צור שאנדע דער מענשהע־ליבע אזוי. אך זעהע ויאהל איך, דאס מאן דיא ווירקשאפטליכען אינטערעסספן דער נאציאן־אללם־קלאססען שיטצען מיסטע, אבער ניכט עשיא דירך יודענפאלונגען אונד אבשאפפונג דער עמאנציפאציאן. דיא יודן זינד ויאהל אים אללנע־מיינן ויאהלהאבענדער, אבער דעם לויגע אן אירער קלוגהיט אונד שפארזאמקיט, אונד דער פרהלער דער אינגארישען ניכט־יודען אזוי עבען דער, דאס זיא מיט דען יודען גיכט קאנקורירען קאנגן, אנטער דען פיעלען אמערikאנישען פיעל־פאבען מילליאנירען גיבט קיום אינען יודן, ויייל דער יודע ניכט אים שפארנ אזוי, מיט דעם שפיעצענגען אמעריקאנער צו קאנקורירען. מיסא האט דורך זין אינפלוסען נעגען דען אנט־סע־טישמוס נעוועזט, דאס פיר זיך דען פיר דיי־ווישען־נעדאנקען דער אינגארישען נאציאן. — לידער האבען זיך ביז יעצטע זייטע נעגענער גיכט זאן קיינע בעזאנדערען נעזעצע, — איך בין נאך גיכט אים דיענען דאריבער, ווייל דענן אינגענטליך דיא הויפט־אנפהרער דער אנט־סעמטען ויאללען. אין אנט־סעמטישען בלאטע האט א אינלענגסט זולבער נעשריבען, דאס עס דיא אבשאפפונג דער עמאנ־ציאציאן גיכט ווייטער, א, ווייל ווייטען זיא דענן אינגענטליך? עס שיינט, דאס דיעזע הערדען עם איך זולבער גיכט ווייטען, דער אנט־סעמטיסמוס איוט גיכט אינטער דער נעפערליכען אפלרסלאססע עטנט־שאנדען איוד האט זיך גיכט אין אינטען נאך אבען פערפאנגט. דענן דיא אינטערע אפלרסלאססע אין אינגארן בעפינדעט זיך דורכאוס גיכט אין יעניר נעפרידטען לאגע, ויא דיעס בעשפעטען ווירד. אין דער שלעכטפטען נאטהלאגע בעפינדען זיך אין אינגארן אינגעטליד דיא הערשאפטען אין דער מיטעטקלאססע, ויעלבע זא פערשוינדעריש ויא דיא יודען מאנאטען לעבטען אונד דאהער נענצ־ליך פערארמטען. דיעזע יודעטפען זיך מיסטפנס דעם אריאהאטע־שטאנדע, אונד דא נין ויט דער יודען־עמאנציפאציאן איך פיעלע יודען בעאמטע אונד אריאהאטען נעווארדען, זא איטט איך איך דיעזעם נעבפטפע אינע קאנקורירענין צוישפען דען יודען אינד דיעזען הערשאפטפן עגטשטאנדען. אין אינגארן נאב עם צוואר אימטער פיעלע אריאהאטען, אבער דיא צאהל דערזעלבען האט זיך אין דען לעפטפטען יאהרצין רייזע פערמערט, זא בילדען יעצט דיא פיעלען ארטפן אריאהאטען אין דער דיספטשאפט אונד איך דעם לאנדע אינע בעזאנ־דערס פערארמטע קלאססע, ויעלבע אירדע פר־בטפטרונג צו דען יודען נעהאססען, דא ווירד אבריאהל נעגען דיא יודען נעהעצט: דיא אנט־סעמטישען צישונגען פערבריטען דיעזע הפטפע. דיינען אונטער דעם פאלקע אונד אין אינ עם נאך דען יאהרדע, דאס דיעזע הפטפערין אין דיא אונד פלינדערונג אישאטען.“

זא שפרכ קאשוטה — דער נעזונדע דע־פוטירטע דעם טאלאער קאמטאטפע, באראן אלעקסאנדער עפטפטפי, מיכטפע אן דען קאטהא־לישען נייסטרכען צו דאבראצא אין שרייבען ויעלבעם אללע צישונגען פערפאפפענטליכטען אונד אללנעדערמאטען לישפע: „לעבער ! איך האבע מיט שמערצ־פילליכפע הערצען פאן דער אנט־סעמטישען רעיאליצאן אין אלא אונד שא־מאי עיפאהרען. איך האבע עם דיר שאן לענגפט נעזאגט. דאם עם זא קאמטען ווירד, אהר האבע מיך פיר אינען פאלשען פיאפעטפן נעהאלטען, אונד זאגטפע מיר, דאס אהר דיא יודענפראנ נור איך נעזונטפליכפע יונע לאנען אללנם. דאבע אבער דיא־בע אהר אינזונטפליכ אללע יעטפערייען נע־דולדפ אונד דענענגען, דיא זיך דער נעהעצטפן יודען אננענאמטען, נעדראהט. איך האבע איך נאך פאר מאנאטפן עריקלערט, דאס איך ניכט דיא ר ו ד ע ן, נאנדערן דיא פ ר י י ה י י ט פערטהי־דיגע, דענן איך פיכטפטע שאן דאמאלס, דאס מאן יונגען דיעזער יודען־העצטערין מאכטע אינזעהר פיי־הישען יוערדע פ ע ר ק י ר צ ע ן מיסטפן, ווענן דיא אין יואהרער דיענער דער קאטהאל־שען רעליגיאן בליפ, ויעלבע מאן דיא „רעליגיאן דער ליעבע“ נענגט, זא בעפטפרע דיך, ווערף דיא לייבלאנגפיט ווייט פאן דיר אונד האלע אירע, דיי־יענגען צו האפטפן, ויעלבע ניכט אין דיענע קירבע נעהפרן! — וואהרן זאלל דער אנט־סעמטיסמוס פיהרפן? אין פיי־ער שפאאט מיט גליכבע העבט פיר אללע האבען אונר דאריף פיר אינע קאנפפע־רענצ נעפיהרט, — איך בין נאך נידט אים דיענען דאריבער, ווייל דענן אינגענטליך דיא הויפט־אנפהרער דער אנט־סעמטען ויאללען. אין אנט־סעמטישען בלאטע האט א אינלענגסט זולבער נעשריבען, דאס עס דיא אבשאפפונג דער עמא־ציאציאן גיכט ווייטער, א, ווייל ווייטען זיא דענן אינגענטליך? עס שיינט, דאס דיעזע הערדען עם איך זולבער גיכט ווייטען, דער אנט־סעמטיסמוס איוט גיכט אינטער דער נעפערליכען אפלרסלאססע ענט־שאנדען איוד האט זיך גיכט אין אינטען נאך אבען פערפאנגט. דענן דיא אינטערע אפלרסלאססע אין אינגארן בעפינדעט זיך דורכאוס גיכט אין יענער נעדריקטען לאגע, ויא דיעס בעפיפטפן ווירד. אין דער שלעכטפטען נאטהלאגע בעפינדען זיך אין אינגארן אינגעטליד דיא הערשאפטען אין דער מיטעטקלאססע, ויעלבע זא פערשוינדעריש ויא דיא יודען מאנאטען לעבטען אונד דאהער נענצ־ליך פערארמטען. דיעזע יודעטפען זיך מיסטפנס דעם אריאהאטען־שטאנדע, אונד דא נין ויט דער יודען־עמאנציפאציאן איך פיעלע יודען בעאמטע אונד אריאהאטען נעווארדען, זא איטט איך איך דיעזעם נעבפטפע אינע קאנקורירענין צוישפען דען יודען אינד דיעזען הערשאפטפן עגטשטאנדען. אין אינגארן נאב עם צוואר אימטער פיעלע אריאהאטען, אבער דיא צאהל דערזעלבען האט זיך אין דען לעפטפטען יאהרצין רייזע פערמערט, זא בילדען יעצט דיא פיעלען ארטפן אריאהאטען אין דער דיספטשאפט אונד איך דעם לאנדע אינע בעזאנ־דערס פערארמטע קלאססע, ויעלבע אירדע פר־בטפטרונג צו דען יודען אפלרסלאססע, דא ווירד בטפטרונג צי דען יודען נעהאססען, דא ווירד אבריאהל נעגען דיא יודען נעהעצט: דיא אנט־סעמטישען צישונגען פערבריטען דיעזע הפטפע. דיינען אונטער דעם פאלקע אונד אין אינ עם נאך דען יאהרדע, דאס דיעזע הפטפערין אין דיא אונד פלינדערונג אישאטען.“

זא שפרכ קאשוטה — דער נעזונדע דע־פוטירטע דעם טאלאער קאמטאטפע, באראן אלעקסאנדער עפטפטפי, מיכטפע אן דען קאטהא־לישען נייסטרכען צו דאבראצא אין שרייבען ויעלבעם אללע צישונגען פערפאפפענטליכטען אונד אללנעדערמאטען לישפע: „לעבער ! איך האבע מיט שמערצ־פילליכפע הערצען פאן דער אנט־סעמטישען רעיאליצאן אין אלא אונד שא־מאי עיפאהרען. איך האבע עם דיר שאן לענגפט נעזאגט. דאם עם זא קאמטען ווירד, אהר האבע מיך פיר אינען פאלשען פיאפעטפן נעהאלטען, אונד זאגטפע מיר, דאס אהר דיא ידענפראנ נור איך נעזונטפליכפע יונע לאנען אללנם. דאבע אבער דיא־בע אהר אינזונטפליכ אללע יעטפערייען נע־דולדפ אונד דענענגען, דיא זיך דער נעהעצטפן יודען אננענאמטען, נעדראהט. איך האבע איך נאך פאר מאנאטפן עריקלערט, דאס איך ניכט דיא ר ו ד ע ן, נאנדערן דיא פ ר י י ה י י ט פערטהי־דיגע, דענן איך פיכטפטע שאן דאמאלס, דאס מאן יונגען דיעזער יודען־העצטערין מאכטע אינזעהר פיי־הישען יוערדע פ ע ר ק י ר צ ע ן מיסטפן, ווענן דיא אין יואהרער דיענער דער קאטהאל־שען רעליגיאן בליפ, ויעלבע מאן דיא „רעליגיאן דער ליעבע“ נענגט, זא בעפטפרע דיך, ווערף דיא לייבלאנגפיט ווייט פאן דיר אונד האלע אירע, דיי־יענגען צו האפטפן, ויעלבע ניכט אין דיענע קירבע נעהפרן! — וואהרן זאלל דער אנט־סעמטיסמוס פיהרפן? אין פיי־ער שפאאט מיט גליכבע העבט פיר אללע האבען אונר דאריף פיר אינע קאנפפע־

זאן קיינע בעזאנדערען נעזעצע, אין נעזוטצען נעגען דיא יודען קאן מאן אין אינעם קאנ־שטטיט־אנללען שטאאטע ניכט שאפפען. וואהל אבער קאן מאן אין אללעמינעם שטרענגע נע־זעצען שאפפען, ויעלבעם עדלאוזען מענשען פערניכטעט.

וויא מאן אלזא זיעהט, טרעטען אללע הער־פארראנדען אינזאריטען שטאאטס־מענער אין אירהען רעדען אונד שריפטען נעגען דען אנט־סעמטיסמוס אוף, לידער אבער נעטעגן אלל דיעזע אנגען וואהרע ניכט, אונד דיעזעם אנט־סעמטיש־טרייבען קאן עבען נור מיט גרואהלט נעדרעגט ווערדען.

דאס שטאטאריאם.

דאס שטאטאריא־ נעריכט אין עניהרסע־זעצטע זייטע פערפאנללגען פאקט, דאס ויכ־טיגסטע אין דער פרייאנדלונג וואר, דאס אייגער דער אנגעקלאגטן, נעמליך פיל דאמאן, דירך צייגע פיגען בעיפיעלע, דאס פר אם 29־טען אוגוסט ביז. זאנגען־אונגאנג אין פיסטאנ־סענט־לאלי ביא דער דרעט־מאשינע אלס זאכ־טרענער בעשעפטיגט וואר, עם אוט אלזא קיים מאנלי, דאס דאמאן ביא דער פלינדערונג, דעם דיעטשטען גע־שעפטעם אין שאטאר, דא אם 29. אוגוסט אבענדס שטאטפאנד, זיך בעטהיליגט האבע, עם אוט דעם דאמאן אלזא זא פיעלמאל נעלונגען, זין „אלבי“ מיגדעפטעפם האלבוגעם נאכצו־וויגען.

לאריסלוס סטקעריש, נעשוואגענער אין שאטאר, וויירד עבענפאללס אלס צייג פערהארט. פר שילדערט דען פאנגאנג אין שאטאר אם 29־טען אוגוסט וויא פאלגט: אים 8 אוהר אבענדס זאה איך איך דער נאסטע עשויא 30 מענשען, דיא איפיג, אבער ש ט י ל ל מיט אינאנדער שפראבען, איך נעפערטע מיך אינ דא הארטע אר, וויא אינער זאגטע: „איט קיין מיטגליעד דעם אריסנערבסע־דער ? וועגענפטעגם דריא מיסטען ווייר שיגען?“ — איך עישראך, דא דיא לייטע אירך מיך, דא איך נעשיאריגער בין, אנגריפען כאנגטען, איך צאנ מיך אים אינג באנם הינטער דעם דיטשטשען הויז צוריק, וויא איך נכט נעוועהרן ווערדען קאנגטע. באלד הארטע איך, וויא מאן האט הויז מיט שטיינען בעווארפ, דאנן פיעלע שוועפע האנ־שטריכע אוף דיא נעוואלב־טהיר, באלד דארוף אינען שום, דער יואהרשיינלך ווירד דאס פענסטער דראנג, דא דיא גלאוישיבען פליהרער צור עדע פיעלען. דאס אישטאטפען פאן דראהטונגען האבע איך ניכט גע־הארט, דא דיא לייטע זיך זעהר שטילל הינטען.

דער רינטער פראגן ניקטא, דער נגמעהר אלס צוינג פערנאמטען ווערדע, ויייס ניכטס וויי־זענטליכפע אויסצוזאגען. פר בעהויפטפטע, זיך אם 29־טען אוגוסט שאן 8 אוהר אבענדס אין זוינע וואהרנונג צוריקגעקאנגען צו האבען, ויייל אין גע־שויאריגער אידם גענוגט: דאס פאלק איזט אין פאללער אויפרעגונג; פם וועדע בעפטפרע, וועגן ווייר אללע ויייס פאן הויר ווערען, דענן איך ווייר קאנגגן לייבט עישלאגען ווערדען;

נון ווארדע דער צוינג לאריסלוס פערנוין פערהארט, דער אין שאטאר אלס פויוויהרהרס־מאן מהפטפר איזט. פר זאגטע: אם 29־טען אי־גוסט אבענדס ווער איך פאן 9 בין נגען 12 אוהר אים האפע דעם נראפען פפטפטפטש. נאך 11 אוהר מאבטע איך מיט מהרערען לישפען אויך בעפעהל דעם הערען נראפען אינגען הונדגאנג דורך דען אהרט

נאכטראג.

וויא איז זאלא־ענערסע טעלעגראפירט ווירד, איז דאס שטאדיאל־בריכט נעסטערן, אן אדער אפיטשאנס, ווירקליך צוזאממען גע־טרעטן.

דער פרעזידענט דעס גריכטס־האפעט ליעס אפ אללעם "נעגאן עילאס דעס מיסטעריס דעס אנגעהן אפס 28 אינסט פעלעזוזן, וואנאר איבער דאס זאלאער אפיטשאס פיר דיר איינעם מא־נאטעם פיר רוס, בראנד־שטיפטונג אונר דעגלי־בען שוידע פערבריכען דאס שטאדיאס פער־הענגט ווירדן; פערנער איך אינע בעשטעטיגונג דעם אפטאגריכטעס צו שטאדי, דאס דארט אם 29. שטן אינסט דאס שטאדיאס ווירקליך אפ־פענטלך פערקירנדט ווירדן.

דער פרעזידענט פערלאן נון דען בריכט דעס שטוהלרבטעדס צוריקא, דעמנעמעס דיא פיער אנגעקלאגטען: פראנץ קיס־באקשא, אזוא דאר־וואס, פיל דאמיאן אונד נעאיר סאראלל אלס טהיילנעמער אן דער פלינדעריגס ביא דיעשט ער־שיינען, ווילבע פלינדעריגס אין דער נאבט אפס 29. איך דען 30. אינסט, אללא נאך פערקונדיגט דעס שטאדיאסט, שטאטטגעפונדען.

דער פרעזידענט צו פראנץ קיס־באקשא: „וא זוך אנגעקלאגט, דאס וא אס 29־טן אינסט, 9 אודר נאבטס, בים קיסמאנגע דיעשט איינגעבראכען, דא דענסטליטע לעבענסגעפערלך בע־דראבט, דיא קריגסהירע צערשטיממערט אונד דעס גושעפטע פערשידענע וואהרען וענגעשטאנען צו האבען. וואס ראנגן וא צו אידרער צערשטיד־גונג פארבינגען?"

פראנץ קיס־באקשא: „איך ראבן צו מיינער פערטהידיגונג נור דאס אינע פארבינגען, דאס אללעס פרללא גען אוזו איך בין נידגעזוס אינגעבראכען, האבע נעמארדן בעראבט אינר איך קיינע וואהרן פאן אידגענוא וענגעשטאנגן. אך וואר דען נאנצען טאג איך דעס פעלדע אן ארבייט, מערדער אבגעזס הים אינר לעגען מיך שאן אם 7 אזוד שלאפען."

פרעזידענט: „אבער דיא צייגען אנגן א, דאס וא זואר אינען פסטאלגנישס אבגעגבען צים צייגען, דאס נוטמאל דיא פלינדעריגס בעגינגען ראנן."

פראנץ קיס־באקשא: „איך האבע ניכט גע־שאסגן; איך האבע אבערהיפט ניכט שיעסגן ראנגען, דא אך קיינע שיעס־וואפפן בעזיטצע."

פרעזידענט: „וואסטגן זוא, אלס זוא דאס פעלדע נאך הויזע ראמען, דאפס דאס שטאדיאס פערקונדעט ווירדע?"

פראנץ קיס־באקשא: „איך האבטע פאן אלל דעם קיינע אהנונג. עס האט מיר דיעזעס ביא מיינער היימקעהר נעמאכט מיטגעטהילט."

דא דער היפטבשולדיגטע אן דיעזער וויינ אללעס אבלייגנעטע, וואירדען דיא אנדערען דרייא פארגעפירט אונד איינצעלן פערהארט. אללען פאהן קיינעס דער־זעלבען קאנגטע מאן אין גע־שטאנד. נים הערוסברינגען, זיא בעהויפטען, דיא גענג־שטענדע, וועלבע מאן ביא אהנען ערוויישט, אין־פאלל אין דער נאבטס גע־פונדען ער דאבען, ויא פיעללייבט אנדערע פלינדערע פאללען נעלאבטסגן, זוא זע־לבסט האבען זוך אן דער פלינדעריגס ניבט בעטהיליגט."

„נון וואירדע דער קיפמאן אזוא דיטש פער־הארט, דער אבער ואנשט: „אך האבן נעגען נוג־מאנדען עטוואס בעשטימטעס אינפאנגן, דא אך נאך דעס אבענדס דען ארט פערלייס, וויהל עס אללגעמיין דעס, מאן ווירדע מיך דעס נאבטס אינס־דייבען. אלס אך דעס מארגענס הימנעקערהרט, דא פאנד אך ווירקליך מין נושעפט עראבטען אונד אינגעפלינדערט. אך פרליטט העביא אינגן שא־דען פאן אינגפפערד 9000 גולדען, אך האבע דען שטוהלרבטעד וואהל פרוכט, מיליטער אם ארטע צו לאפסגן, דאך פר מינטע, דאס עם נעגינגן ויר־דע, דאס שטאדיאס צו פערקונדגן. ווילדער האט דאס נים נערפאלגן."

אם 6 אזוד אבענדס וואירדע דיא פערהאנד־לונג נושלאפסגן, ווילבע נאטירלך דיטש פאהט נעוטפצט ווירד.

מאן אזוס וואהל אזיס דאס אזרטהיל דעס שטאדיאל־גריכטעס אללעמין נושפאנגט, דאך הערדיטש דיא אללגעמיינ מיינונג, דאס דיא אנג־קלאגטן נ י ב ט פראפעסטהיט וויערדיגן דיפפטען, ווילל דיטש נעפלוטעט ווי אזוד דיא דאטער קי־נען וויערשטאנד פאנדען.

נ״שטעפטמבערים.

פסטע־פרייז.

נעפטיגקייטפטאנד, פאן ווייצען וואר נעפטערן וויינג צו מארקט נעבראבט, דער צופקויף וואר טיוואך, 00 12 מעטער־צענטער וויידען פרקויפט.

ווייצען נייער. (נייא) 200 מעטצ׳ 78,5 קילא 10,15 גול. 100 מעטצ׳ 79,5 קילא 10,15 גולד. 200 מעטצ׳ 79, קילא —10, גול. — 200 מעטצ׳ 78,3 קילא 10,10 גול. 400 מעטצ׳ 78,0 קילא 10,10 גולדען. 1000 מעטצ׳ 78 קילא 10,15 גולד. פעטטער־באדען (נייא) 100 מעטצ׳ 79, קילא —10, גולד. 200 מעטצ׳ 78,5 קילא —10, גולדען. 200 מעטצ׳ 78, קילא 10,05 גולד — 400 מעטצ׳ 77,5 קילא 9,90 גולדען. — 700 מעטצ׳ 77, קילא 9,90 גולדען. — וויטענבוהצער (נייא) 200 מעטצ׳ 78, קילא 10,05 גולד. 100 מעטצ׳ 76,5 קילא 9,5 גול. 300 מעטצ׳ 78, קילא 10,05 גול.

ב י א ר ע ר 100 מעטצ׳ 78, קילא 10,05 גולד — ט א ל נ א ע ר 40 מעטצ׳ 77 קילא —10, גולדען. — כ א י א ר ע ר 1000 מעטצ׳ 76, קילא 9,85 גולדען. — (אללעס פער 3 מאנאטען).

ח א פ ע ר (נייא) 6,40—6,50 גולד.

פרפטער שלאכטפיה־מארקט בייא דער אם 20־טען ד. מ. היער אין פעטט אבגעהאלטענען וואכענ־מארקט פיערזיבען 2747 שטיק נאבאר איבר 4581 קילוגראם. צו מארקט נעבראבט. היפאן וואירדען פרקויפט 44 שטיק שוויין, פער שטיק פאן 100—145 גולדען — 1434 אכטצן דאס מאער פאן 220—300 גולד 400 קוהע, דאס מאער פאן 170—250 גול. 2 2 מעלקקוהע דאס שטיק פאן 40—14 גול 231 שטיק בייפאל, דאס מאער צו 120—160 גולד, 433 שטיק קאלבער, דאס שטיק פאן 10—23 גול. שטיק 4148 שאאפע דאס מאער פאן —.20—.30 גול. פריוזיע פער 100 קילא: אכטצן־פלייש —.52—.57 גולד. — קוה־פלייש 50—53 גולד. קאלב־פלייש — — גולד. — אונר בייפאל־פלייש 48—71 גולד.

לאטטא־צייטונג פאם 19. פעפטעמבער 1883.

הערמאנגשטאדט:	81	50	83	74	54	
דרעמבורג:	31	10	14	79	50	
טראנ:	25	41	6	36	46	

פראנזיאזישער יראקטער: מאר בריס.

קאנקורז.

אן דער אידאליטשטן דעלינאנס־נעמיגדע צו נאד־ענער (זיבענבירגן) איזט פאם 1־טען נאיעמבער ד. י. אב דיא שטעלע אינעם עפפיז. טען קרייזאנס־לייטערס, ווילבער דער אינגאבירשן אינר דיעשטען שפראבע מעכטיג איזט, מיט אינעם יאהרינג־צייגניס פאן 30 גולדען נעבפטט פייער וואהנונג אונר 16 קילא־מעטער בריננאהלן, צו בע־ווענטן. בעווערבער וואללען אוירדע נעוויזע מיט צייגניסבען פערזעהן, זוא וויא אוך מיט אנאבע דעס אלטערס אונד דער פאמיליע־פערהעלטנישבע ביז 1. אקטאבער ד. י. אן דען אונטערפערטיגטן פאר־שטאנד אינזענדען.

3—3 פיילער פארקאש, נעמיגדע־פארשטעהער צו נאד־ענער.

דאנקזאגן.

אן דער אידאליטשטן דעלינאנס־נעמיגדע צו דאטא־ (בייא נייערדאוא) וויירד פאן דיא חשן הבע ל אין נעפפטפטער לעדערע נעוויזבע, וועלבער אוך אן חוטש יעשי אונטערדיבטן קאנן, אהרעם נעפאלט 400 גולדען. מעלדונגסצייט ביז 1 תשרי.

2 2 פאטיל האוזבעדר.

נאפטהזון־אנצייג.

בעפרייט מיך דען נעפרטטן דערען דייענדען בעקאנגט צו מאכען דאס וועלבע בייא מיר אויפדת מיט קריאטער אלס אינער זעהר נושטן האפט ביל־ליג אינר באלדיג בעדינגט וויערדען. אוך בעפאפטט אך מיך מיט דעם אינקייפ פאן יואדע אוירדע־ל־מיטל, שואפ־יואלל־ מיטלן, אינר נידבבעד־גער, אלס פערטיגע העדרן, אינר פרייוע־לליידער אינר האבע דיא בעקאנגטפאפט מיט אללען נראפ־טען פאבריק־יהערלטן, אוך בישטע יעהר האפ־לוספט מיך בעווילגן צו יואללען, אינר וויירדע מיך בעפטפרבען פרקונדט צו בעריינגן אינר מיט נראפטער צופריעדענהיט. אבטונגפאלל לעא בריין, בייאפעפט יעויא־נאפטע נר. 8

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכט	קוואלפקע פר. הקטאל.	100 קילאגראם	פער
קאן	70		7 55—7 30
נעפטפ פאלץ	62		— —
„ פיעפטר	62		7.50—7.25
האפער	40		6.65—6 45
קוקורוץ באנאפער	75		6 66—6,50
אנדערע	73		6.50—6.45
הויפ	—		7.—7.25

ווייצען	פער	העריבסט	9 80
קוקורוץ	„	„	—
נעפטפע	„	„	—
האפער	„	„	—
	„	„	6,63
	„	„	—

זאמ־מעהל	קר. פר.
נומפער 0	— 20
„ 1	19 40
„ 2	18 80
„ 3	18 20
„ 4	17 —
„ 5	16 —
„ 6	14 80
„ 7	13 80
„ 8	12 80
„ 8½	11 50

דער זאק צו 100 קילאגראם	9,80—9,85	9,70—9,75	10,15—10,20
	9,90—9,95	9,80—9,85	10,25—10,30
	10.—10.05	9,96—10.—	
	10.15—10.20	10,05—10,10	
	10.25—10.30	10,15—10,20	

טהיים			
	75		
„	76		
„	77	9,80—9,85	
„	78	9,90—9,95	
„	79	10.—10.05	
„	80	10.15—10.20	
„	81	10.25—10.30	

וויינעניע			
	76		
„	77	9,70—9,75	
„	78	9,80—9,85	
„	79	9,95—10.—	
„	80	10.05—10,10	
„	81	10,15—10,20	

נאיד־אונגאריש	75		
„	76		
„	77	9,50—9,55	
„	78	9,60—9,65	
„	79	9,70—9,75	
„	80	9,80—9,85	
„	81	9,90—9,95	

סעפטער־באדען			
	75		
„	76		
„	77	9,70—9,75	
„	78	9,80—9,85	
„	79	9,96—10.—	
„	80	10,05—10,10	
„	81	10,15—10,20	

שפיזיריפטס: אלטע מעפטארד פרעפקפע . . 35 50
„ נייע „ קאפטפלל . . 33 75

Budapest, 1883. — Druck, v M. Burian_Waitznerboulevard.

Eigenthümer und verantwortlicher Redakteur: M. REIS.

קורז-טאבעללע פאם 20. פעפטעמבער.

געלד-קורז	קר.	פר.
דוקאטן	5	67
פפענדיס-אונגאריפפע 8 גולדען נאד־		
ווערטפיר (20 פראנקפ)	9	49
נאפאליאנער	9	49
דייטפע רייכפבאנקפאפפן	58	50
20 מארק־פפטפפ	11	71
פאפיר־רובעל	1	18

לאזע		
1854־פר 4־פראצענטיגע פטאאטפ־לאזע	—	120
1860־פר „ נאציע	—	133
„ „ אקציע	—	139
1864־פר לאזע צו 100 גולדען	80	167
„ „ 50	—	167
קאפא רעגולירונגפ	—	37
פרידריכפ־לאזע	—	24
קרעדיט־לאזע	—	168
קלאפענבורג צו 40 גולדען	—	58
אונגאריפפע פפ־פארטפ־לאזע	—	108
אונגאריפפער לאזע	—	21
קעפלקיפ פיט לאזע צו 10 גולדען	—	17
קראקויער לאזע „ 20	—	18
אפנער לאזע „ 40	—	58
מאלפי לאזע „ 40	—	38
וינדיפגרעץ לאזע „ 10	—	20
מאלם לאזע „ 10	—	51
אלבאנוויער לאזע „ 20	—	22
פפ.־קונאפאם לאזע „ 40	—	46

ראזע	קר.	פר.
פאפאליפיפ לאזע צו 20 גולד.	—	22
פרידפפער לאזע „ 100 „	—	126
דעפפא „ 50 „	—	54
וואלפפטיין־לאזע „ 20 „	—	27
פיקולפקי „ 20 „	—	39
אונגאריפפע פטאאטפ־לאזע צו 100 גולד.	112	50
פרדינאנדפ־לאזע	109	70
ווינדיפגרעץ	—	126

ייערפט־באפאיע		
אונגאריפפ נאליזונגפ 6½	119	10
„ „ „ 4½	87	27
אונגאריפפ פאפיפטפ־רענטפ	85	87
אונגאריפפ ניכטפטאאטפ־רענטפ	99	30
פטאאטפ־באנאפע	99	75
וינדיפגרעץ־לאזע	—	99
נאד־אידפע	—	99
בוקאריפע	—	98
אונגאריפפע אינדופטריע־אקציען	—	138
וויינעניע־באנ־אקציען	—	97
פאפפיריפע רעי אונגאריפפע באנק	—	101
„ צו 5 „ „ „	101	75
רעי אונגאריפפען דיפאפפקרנט־באנק צו	101	75
„ „ אללגעפיינען קרעדיט־באנק	98	50
קרידפפ־אפפפאלפ צו 5½ פרוצענט	—	97
„ אפפ־באנאן	—	155

דויטיצא, אינדעם ער דיא האנט נעמען זיא עלטאנ: „יענען דיא מיך פערראטען זאלטעסט, זא ווערדע איך דיך נעפערראטען; שפריכסט דוא אבער עטוצט איך נוד אין וואהר, זא ביזט דוא וואהלד טאהר!“ — נאלוד דאייס פיעל איך אין שוי.

פרעזוהנט: „ווי היעלט קיט-באקישא דיא האנט?“

טהעריזיא טאל: „נעמען דאס נעווינד דער באריש דוריטצא! ווייר פירבעטעטען ווערד. קיט-באקשא נינ נין צוי קינדערזיק דיא דאנן ער-בראכטן ווארד: דיא ריכער דראנגען אין: ווייר רוידרטהן אינס נידכ אים אנטהט פאר דען פרינדע-רעהן, ווייר זאהלן, יא דיא ליעט, מיט פעלטעלע-נען נינגעשטעלטען בעפאהר. דאס נעווינהט ווייר פעלטעלטען. עידטס דאנן טהאנדרען ווייר איך, אים דיא נאך צוירינדראסטעטען וואהרין פיר הערדן דיטטע צי דעטטען.“

איך דיא נעלעבטע דעם רוטשערם ווארדע דערזיענדרופען, דיא עבענפאלדס דען פראנצין-קיט-באקשא ערראנטטע, דאס ער עם נוירוטען, דער דיא דראנגען אינטוטטאהטן.

קיט-באקשא ווינטטע אינדעם אלטען. ער ואנטע: דאס דיא בירדען פרינצענטטער אירן נאך נידכ דענגען אינד אלטען ערראנגן ווא.

דינטען ווארדע דיא ינפירכטע-פערראנדלונ-גען ואנטטאנ: נעטשלאסטען. דיא נאנטאנ (ווייטע) פראנטוזעטצע אינד האסטענדיג אוך בעגרוסט ווין ווארד.

פערטיזוידענע נויאוריטטען.

(ווי ער אין בלישטאנ ז ר א ע ן.)

אים אראב ווארד פאס פערטיזוידענע נאטטן טערזיא-ריטט: דאס דער פערפאסטענען נאטטע פאס עם אין דעם דאנצ פארבאסטיאן צו אינעם בראטטען צוישטענטאטע צוישטען אפיטערישטען בוידען אינד אינער פיטטערא-אבטהיילונ. פארבאסטיאן לינט אן אינער נעגענד, וא בוידער נאך נאר נוי-אפיטוד דוך צוטטאנ, וואהראל עם וויענע צוייפע אנטערהאנדלונ, דאסס דאס פארד עידטס עטצט פאן פוישטענאהין אנטונען עם אפיטאנטין נעטטאנ-ווארדן, אינד דער אפיטוד בעראנ נינס דעם נאסטע, ואנדרען אם דוליל-רוטטען נאנוע. עם וואר נעגען טיטטאנ. אלס אין דעם עזיטרענטען אנטע-ראנין אינטערטטע עטציא. בוידען דען פינאנ-פאטטענען אינד טים דעם וויפע: ווי וואהלן נינס אינטער אינאנהין שטאדטען. דיא אינטלי-פענטין דער אינאהוישע פאנטנן אינד „אפפאנ-פארדער

אונ׳ קאם אויך צור וואנונג דעם דיישע. אין נונ׳ דורך דיא קבענטהורט הינין, דא ויאר אבער אל־לעם פונסטער. נון נונ׳ אין טאסטענד אונ׳ נא־יאלם אונ׳ וואלב אונ׳ אפפעטע דיא טהיר פאן אינגען, דאסט ייענן פייר אויסבריכט, דיא פייערווארר צום לאשען הערואנקאמען קאנונ׳. אוס נעויאלבע וואנן אין אינונ׳ יינונ׳ ביוטשען, ייעלכע אללערלייא וואבען פארטשיונ׳, דאך האבע אך קיינען דערוועלבען ערקאנונ׳, באלד וואנדע אבער אל אונ׳ פעטראלעאפען פערשטאנען, ייעלבעם פייר פונ׳, וא עונ־שטאנד דער בראנד, דער ייפאך אין אינער פייר־טעלשטונד נעלאשט וואר. נון נונ׳ נונ׳ אך צום טהא־רך הינים, וא פייעלע לישט אונ׳וואממעלט וואנן אך שריע וא אן, דאם וא יך עונ׳פפרינען מאונן אונ׳ ציאר נעבריבען אך הינ׳יא פאנונ׳דע וואר־טע: „אך זונהע הייער קינען רוכטער, קינע נע־שיאנונ׳, וא בין אך אלם פייעיערמאנן עפעט דער ריכטער, אונ׳ פרעלט אך אוך דען בעפאלב צום אונ׳וואנ׳דער־נעהען״ — רוכטי עפפעיטען ול׳ דיא לישע שטולשטיינע. דא הוללישע פר־פללטען מיר הירואים נוכט, דאם פאנן קיש־באקא דיאך־וואנ׳ט אונ׳ט אונ׳וואממעלט וואנן אונ׳ צוישאנ׳נ